

training specialists for blue-collar jobs. System actions of the state for implementation of favorable innovative, tax and credit policy, removal of regulatory barriers are also needed.

1. Данилишин Б.М. Как побороть безработицу в Украине. 2017. URL: <https://nv.ua/opinion/danylyshyn.html>.
2. Новак І.Д. Стратегія зайнятості України: якими мають бути орієнтири? 2017. № 43-44. URL: <https://dt.ua/author/irina-novak>.

Мізіук І.Я.
студентка
Бондаренко Л.П.
к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ЕНДАУМЕНТ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

На сьогоднішній день сфера освіти є однією з пріоритетних сфер економіки, яка здатна забезпечити довгострокове економічне зростання і конкурентоспроможність на світовій арені. Тому в умовах формування ринкових відносин при зниженні обсягів державного фінансування навчальних закладів та загострення конкуренції на ринку освітніх послуг виникає необхідність розвитку альтернативних джерел фінансових надходжень. Одним із таких джерел сьогодні є ендаумент.

Ендаумент – це капітал некомерційної організації, сформований шляхом здійснення грошових пожертв і переданий нею в довірче управління компанії для отримання доходу, котрий надалі буде використовуватись для здійснення основної діяльності. Ендаумент наповнюється переважно за рахунок благодійних пожертвувань. При цьому на реалізацію цілей організації спрямовуються не пожертвування донорів, а дохід від сформованого донорами капіталу. При цьому донори мають право чітко вказувати, на що може бути витрачений отриманий фондом дохід [1].

Ендаумент-фонд має право вкладати свої кошти з метою отримання прибутку, але зобов'язаний спрямовувати увесь отриманий дохід на підтримку тих організацій, для яких він був створений. При цьому одержувачем доходу може виступати як одна, так і декілька установ.

Відмінною ознакою ендаумента від звичайної благодійної організації є цільовий характер його діяльності (як правило, ендаумент створюється для підтримки якоїсь однієї організації, наприклад, певного університету) і напрямленість на одержання доходу шляхом інвестування коштів.

Ендаумент покликаний забезпечувати:

- часткову незалежність від разових пожертвувань та інших добровільних надходжень;
- фінансову стабільність за допомогою отримання гарантованого доходу;
- формування довготривалого джерела фінансування певної некомерційної діяльності.

Значною перевагою ендаумента є прозорий характер його діяльності. Оскільки кошти ендаумента можуть бути направили лише в ту організацію, для якої він утворений, то його неможливо використовувати для мінімізації оподаткування.

Середня прибутковість інвестицій ендаумент-фондів становить близько 7-12% річних, розмір виплат на основні цілі діяльності фонду – близько 5% від суми його активів, приблизно одна друга доходів йде на реінвестування. Частина реінвестованих коштів поглинається інфляцією, що при ефективному управлінні цільовим капіталом забезпечує річний приріст активів в межах 4-5% у реальному вираженні [2].

Перший ендаумент-фонд в Україні було утворено при Інституті міжнародних відносин КНУ ім. Т.Г.Шевченка у квітні 2013 року на базі Благодійної організації «Фонд розвитку Інституту міжнародних відносин». Метою фонду стало забезпечення фінансової стабільності

Інституту та незалежність від економічних і суспільних коливань. Ендаумент-фонд розвитку Інституту міжнародних відносин на сьогодні вже акумулював близько 245,3 тис. грн від 21 благодійника [3].

Зрозуміло, що на сьогоднішній день ендаумент в Україні є погано розвинений. Основними передумовами цього є [4]:

- не визначений механізм створення ендаументу;
- низький ступінь інформування населення щодо ендаументу, а також низький рівень доходів населення;
- невпевненість вкладників, що їхні кошти будуть використані за призначенням;
- відсутність мотивації для потенційних вкладників здійснювати свої вклади;
- відсутність належної підтримки благодійності з боку держави.

Низький розвиток благодійництва, а відповідно ендаументу, в Україні підтверджує міжнародний рейтинг World Giving Index, котрий з 2010 року щорічно публікується за підтримки Charities Aid Foundation

Згідно зі світовим показником, на протязі 2010-2014 років Україна стабільно посідала найнижчі місця у цьому рейтингу, як за загальними критеріями, так і за обсягом грошових пожертвувань зокрема. Лише у 2015 році стали помітні тенденції на покращення позицій, здебільшого за рахунок волонтерської діяльності, пов'язаною із військовими діями на сході країни [5].

Не дивлячись на вищеописані проблеми доцільність розвитку ендаументу як додаткового джерела фінансування вищих освітніх закладів в Україні безсумнівна, проте актуальність створення ендаумент-фондів в Україні залежатиме від ступеня незалежності навчальних закладів та збільшення конкуренції ринку освітніх послуг.

1. Прус Л.Р. Застосування ендаумент-фондів у формуванні фінансового потенціалу некомерційних організацій. *Торгівля і ринок України*. 2009. № 27. С. 463-469.

2. Зарубіжні ендаумент-фонди в освіті: цифри / Український форум благодійників. URL: <http://ufb.org.ua/sektor-blagodijnosti/filantropija-u-sviti/doslidzhennja-globalnoi-filantropii.htm?id=499>.

3. Перший ендаумент-фонд в Україні / Kievskie Vedomosti. URL: <http://www.kv.com.ua/actual/pervyj-endaumen-fond-v-ukraine-46207>.

4. Леонов А.В. Эндаументы: место в системе финансирования высшего образования и опыт применения в мире и в России. *Современные исследования социальных проблем*. 2012. № 1 (09). С. 6-24.

5. Рябков К.Я., Покідіна В.Т. Ендаумен у вищій освіті: світова практика і українське сьогодні. *Проект «Популярна економіка: ціна держави»*. 2015 № 34 (11). С. 14.

Мізюк Х.Я.

студентка

Бондаренко Л.П.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська Політехніка»

ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ПОДАТКУ НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ

Будь-який бізнес існує для отримання прибутку його власниками. Поки гроші перебувають в русі, відбувається розвиток як підприємств індивідуально, так і економіки країни в цілому. На цьому етапі виводити частину прибутку шкідливо та не перспективно для економіки, тому більш доцільно справляти податок вже коли гроші переходять у особисте користування власника.

Основна відмінність податку на виведений капітал від податку на прибуток полягає у тому, що у першому випадку оподатковується прибуток, який перераховується власникам підприємства, тобто виводиться з організації, а у другому – оподатковується весь прибуток підприємства [1].